

וגרושה, וחללה זונה, את אלה לא יקח. כי אם בתולה מעמיו יקח אשה. ולא יחלל זרעו בעמיו.”

מלמד הכתוב, שרק “זרעו” מהן מתחלל, ואילו הוא, הכהן עצמו, אינו מתחלל.⁽³⁾

שנינו במשנה: כהנת מטמאה למתים, ואין כהן מטמא למתים:

ומפרשינן: מאי טעמא?

משום דאמר קרא [ויקרא כא א]: “אמור אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו.”

מלמד הכתוב: “בני אהרן”, ולא בנות אהרן.

שנינו במשנה: כהן אוכל בקדשי קדשים, ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים:

ומפרשת הגמרא: משום דכתיב גבי מנחה [ויקרא ו י] “קודש קדשים היא, כחטאת וכאשם. כל זכר בבני אהרן יאכלנה.”

ששנינו: מנחת כהנת נאכלת, דזה מיירי באינה נשואה לכהן, וכשהיא נשואה לכהן אינה נאכלת [כלומר: ואף שכשהיא נשואה לכהן אכן אינה נאכלת], כליל מיהא לא היא.”

ודברי רש”י צריכים ביאור: מה ענין נשואה לכהן ל”כהנת”, ולו יהא שהנשואה לכהן עולה מנחתה כליל, הרי אין זה משום שהיא כהנת אלא משום שהוא כהן, וכאן עוסקת הגמרא בביאור הטעם למה אין לכהנת דין כהן לענין מנחת כליל; על פי “מנחה חריבה”, ראה שם.

3. כתב רש”י: לא יחלל זרעו: בכהן הנושא פסולה לכהונה כתיב, ודרשינן בקדושין [עז א] “לא יחלל”, שני חילולין, אחד לה ואחד לזרעו, שהכהן מחלל את שתייהן, אבל הוא אין מתחלל.

ולהתנות שיהא לשום עצים אינו יכול, משום “כל שממנו לאישים, הרי הוא בבל תקטירו” —

אפילו רבנן מודו, שהשיריים מתפורין על בית הדשן.⁽¹⁾

שנינו במשנה: בת ישראל הנשואה וכו’; מנחת כהנת נאכלת, ומנחת כהן אינה נאכלת:

ומפרשינן: מאי טעמא? (2) —

משום דאמר קרא [ויקרא ו טז]: “וכל מנחת כהן כליל תהיה, לא תאכל”. הרי למדנו: “כהן” ולא כהנת.

שנינו במשנה: כהנת מתחללת, כהן אין מתחלל:

ומפרשינן: מנלן?

משום דאמר קרא [ויקרא כא טו] גבי כהן גדול הנושא נשים הפסולות לו “אלמנה

היא שיטת רש”י, ונמצאו דברי רש”י עולים כולן בקנה אחד, [מלבד הרש”י במנחות מכתב יד].

1. לכאורה תוספת זו של הגמרא, דאפילו רבנן מודו, היא שפת יתר, שהרי פשיטא שלא נחלקו אלא שם משום שהיא עולה כליל, אבל כאן שאי אפשר להקטיר את השיריים משום חלק האשה, למה לא יודו?!

ויתכן, שהוא משום שבמנחות עד א אמרו על דין זה: “וכי יש לך דבר שקרב לאיבוד” [שיפרישוהו מתחילה לכן]?! ואם כן היה מקום לומר, שלא יודו לו חכמים, משום סברא זו.

2. כתב רש”י: מאי טעמא קאמר מתניתין “מנחת כהנת נאכלת” כשאינה נשואה לכהן [וכמו